

POSTANOWIENIE

29 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 29 grudnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.W. i E.M.

przeciwko R. w W.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej A.W. i E.M.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 5 września 2024 r., I ACa 2598/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża powodów kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący A.W. i E.M. powołali się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wskazując na oczywiste naruszenie art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. oraz błędną wykładnię art. 22¹ k.c., wyrażającą się w odmowie przyznania powodom statusu konsumentów.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Podłożem oddalenia apelacji powodów było podzielenie przez Sąd Apelacyjny stanowiska, że powodowie, zawierając sporną umowę kredytu, nie działali w charakterze konsumentów. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawierał polemikę z tym stanowiskiem, której zasadniczym założeniem – obok ogólniejszych wywodów poświęconych kryteriom decydującym o statusie konsumenta na tle art. 22¹ k.c. – było twierdzenie, że w chwili zawarcia umowy kredytu zamiarem powodów było finansowanie własnych potrzeb mieszkaniowych.

Kwestia celu, w którym powodowie zawarli sporną umowę kredytu, była jednak przedmiotem szerokich i wieloaspektowych ustaleń Sądów *meriti*. Sąd Okręgowy stwierdził w szczególności, opierając się na szeregu okoliczności

składających się na faktyczny kontekst zawarcia umowy, że od początku zamiarem powodów był zakup mieszkania w celu jego wynajmowania, przy czym wynajmowanie lokali mieściło się w przedmiocie działalności gospodarczej powoda, który wraz z powódką, co najmniej od 1998 r., zajmował się wynajmem lub wdzierżawianiem nieruchomości lokalowych, w tym prowadząc hostele. Sąd, sięgając do okoliczności sprawy, odmówił też jednoznacznie wiary twierdzeniom powodów, wedle których nabycie nieruchomości miało służyć celom mieszkalnym, jak również, że pierwotnie zamieszkiwali w nabytym lokalu, co po kilku miesiącach miało okazać się zbyt kosztowne. Ustalenia te podzielił Sąd Apelacyjny, oceniając jako zupełnie niewiarygodną wersję prezentowaną przez powodów, jakoby decyzja o przeznaczeniu nieruchomości na wynajem wynikała stąd, że koszty utrzymania lokalu przerosły powodów finansowo.

Powodowie, tak we wniosku, jak i w podstawach skargi, podnosząc zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., kwestionowali przytoczone ustalenia faktyczne, jednak próba ta nie mogła okazać się skuteczna. Postępowanie kasacyjne, jak wielokrotnie podnoszono w orzecznictwie i doktrynie, nie stanowi kolejnej odsłony sporu co do oceny dowodów i prawidłowości ustaleń faktycznych; służy natomiast kontroli legalności zaskarżonego wyroku przy związaniu Sądu Najwyższego jego podstawą faktyczną (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z takim charakterem postępowania skargowego koresponduje zakaz wyrażony jasno w art. 398³ § 3 k.p.c., który – wbrew wywodom skarżących nawiązującym do odosobnionych wypowiedzi, bazujących nietrafnie na stanie prawnym poprzedzającym wejście w życie 398³ § 3 k.p.c. – w sposób kategoryczny wyklucza kontrolę prawidłowości oceny dowodów na etapie postępowania kasacyjnego.

W aspekcie konsumenckiego statusu powodów wnioski nie przekonywały tym samym o zasadności skargi, a tym bardziej o tym, by była ona zasadna w stopniu oczywistym.

Kwalifikowana wadliwość zaskarżonego wyroku nie wynikała również z nieodniesienia się przez Sąd Apelacyjny do zarzutów apelacji związanych z nieważnością spornej umowy kredytu. W zakresie, w jakim zarzuty te wiązały się z twierdzoną abuzywnością postanowień umowy, Sąd Apelacyjny nie miał –

respektując nakaz zachowania zwięzłości uzasadnienia wyroku (art. 327¹ § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.) – obowiązku odnoszenia się do nich, ponieważ ich bezzasadność wynikała z założenia, iż powodowie nie zawierali umowy kredytu w charakterze konsumentów.

W zakresie, w jakim zarzuty te miały się wiązać z nieważnością spornych postanowień umownych w reżimie ogólnym, należało natomiast wskazać, że ewentualna nieważność niektórych postanowień umowy kredytowej powiązanej z walutą obcą z powodu kolizji z art. 353¹ k.c. nie jest równoznaczna z nieważnością umowy kredytu (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2022 r., II CSKP 314/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 50, z dnia 6 września 2024 r., II CSKP 964/23, OSNC 2025, nr 2, poz. 21).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypominając zarazem, że Sąd Najwyższy bada na tym etapie postępowania wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie wnikając w zasadność podstaw skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczak

(M.M.)

[a.ł]